

Ислом Нури

Ahli baytning fazli va ular xususiyida jafо ham qilmay, g'uluv ham ketmayapti, albatta, kerak bo'lgan narsalarga haqli ravishda.

Ahli bayt – Nabiy solallohu alayhi va sallamning sadaqa oyishlari harom o'tgan xonadonlar oyllari bulib, ular Ali oilasi, Ja'far oilasi, Akil oilasi, Abbos oilasi, Xoris ibni Abdulmuttolib avliyodini yodda tuting

Allox taolo aytganidek: « (Ey payg'ambar) **xonadonining ahli, Ollоh sizlardan gunohni ketkazish va sizlarni butunlay poklashni istaydi xolis**» (Ahzob: 33).

Imom Ibn Kasir tahlimahulloh aytadi: «Qur'onni taadbur qilingan odam kishi Nabiy solallohu alayhi va salomning ayollari bir-birlariga e'tibor berishlari kerak bo'lgan haqiqatni shak-shubha qilmaydilar, chunki aslida gapning o'qimi haqida haqiqatda bormoqdalar. Shuning uchun kelingi oyatda: « (Ey payg'ambar ayollari,) **Uylaringizda Ollоhning oyatlari va hiqmat** (yangi payg'ambar davom etishlari) **dan iborat bo'lgan tilovat kilinadigan narsalarini aytib o'tilgan-tilovat qilinglar!**»(Ahzob: 34) deyiladi. Yani, Allox taboraka va toolo sizlarning uylaringizda biz o'zimizni Rasululaga nozil qilayotgandek Kitob va Sunnatga amal qilinglar (Katoda va boshqalarga tafsiriga qarab), butun insonlar orasidan faqat sizlarga xos bo'lgan bu ne'matni eslatib o'tilganlarni, o'zingni o'zingda yashayapsan. Oisha Siddiqa bint Sidiq roziyallohu anhumo ular ichida shu narsa nematmatga eng loyiqroq va shu jumladan ulushi eng ko'p va bu umumiy shakldan xoslanganrog'dirlar. Chunki, ul zoti sharifanning yotar joylarini ochishdan oldin biron ayolning joyida Rasululloh solallohu alayhi va salamga va'ziy nozil qilingan emas. Bu haqiqatda Nabiy solallohu alayhi va salomning o'zlari xabar berganlar ».

Аҳлус-сунна вал-жамоа Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг аҳли байтларини яхши кўрадилар , дўст тутадилар ва Расулulloҳ

Ислом Нури

соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг улар хусусида Ғадири Хумда (жойнинг номи) қилган васиятларини ёдда тутадилар: **«Аҳли байтим хусусида сизларга Аллоҳ (дан қўрқиб) ни эслатаман».**

Ahlu-sunna ularni yaxshi ko'radi va xurmat kiladilar. Chunki bu Rasululloh solallohu alayhi va salomni yaxshi ko'rishi va hurmatlash bilan ishladi. Faqat sharti shoki, ular Xuddi ajdodlari bulib Abbos va uning avlodi, Ali va uning avlodi kabi sunnatga ergashovchi, dinda mustaxkam turgan bulyshlari kerak. Ammo sunnatga xilof kilgan va dinda barqaror bulgan kishilarni garchi ahli baytdan balsalar-da, do'st tutish joiz emas.

Ahluss-sunna val-jamo'a ahli baytga nisbatan mo'tadil va insof bilan munosabatda buvladilar, ular ichidan dinda mustaxkam turuvchi kishilardir do'st tutadilar, sunnatga qarshi bo'lib o'tgan va dindan chet elga chiqarilgan kimsalardan garchi juda muhim bo'lgan, shuningdek, juda ko'p odamlarga kerak bo'lgan narsalarni qaytarib beradiganlar kabi. Shubhasiz, unday kimsalarning bilan bog'laning va Rasululloh solallohu alayhi va salomning qarindoshlari tomonidan qilinadigan ishlarni to dinda barqaror bulmagunlaricha ulaga xech qanday yordam bermaydilar.

«Va yakin qarindosh-urug'laringni (Ollohning azobidan) **ogohlantiring!»** (Shuaro: 214) tekshiruvi nozil qilingan, Rasululloh solallohu alayhi va salom qarindosh-urug'larini chorlab, ularga shunday xitob qilganlar:

«Ey Quraysh jamoasi – yo'qi shunaqa so'zni aytilar – o'z joningizni kutib oling, men Ollohning oldidagi sizlarga biron bir joyda berolmayman. Ey Abbos ibn Abdulmuttibal, men Ollohning oldiradi sizga biron foyda bera olmayman. Ey Rasulullohning ammasi Sofiya, men Ollohning ortida sizga biron foyda bera olmayman. Ey

Ислом Нури

Fotima bint Muxammad, mo'limdan istaganingcha so'ra, biroq men Ollohning oldida senga biron foyda bera olmayman » .

Yana bajarishis sharif borki: **«Qay bir kimsani amali (saodat darajasiga etishda) to'xtatib qo'yilgan bulsa, nasabi uni tezlata olmadi».**

Ahluss-sunna val-jamoa o'zlarining bazilarini jalb qilgan holda olib ketishadi, va ular gunohdan mutloq pok deb da'vo qilayotganidan rofiziya (shia) lardan tashqari, haqiqatan ham olib borilayotgan uyni boyitadigan odamlarni uyiga olib kelishadi, ularni olib ketishadi. va ularni ilohiylashtiradigan bizni va xurofotni o'zlashtiradigan o'zlarini pok deb biladi.

Ahlus-sunna bu va boshka xususiyatlarda muattadil manaj va tug'ri yo'l ustidadir. Ular ochli bayt va uladan boshka haqiqatda yashashdan ham oshmaydilar, sustlik ham kilmaydilar, javo ham qilmaydilar, gullar ham ketmaydilar, gullar ketayotganlardan o'zlarini pok sanaydilar. Amirul mo'miniy Ali ibn Abi Tolib roziyallohu va o'zzi haqiqatda g'uluv ketgan kimsalarni tirilay otga tashladi. Ibn Abbas roziyallohu anxumo ularni uldirishni qullab-quvvatladi, biroq otda yondashish urniga kilish bilan qatl kilish tarafdorini buldi. Ali roziyallohu anhu g'uluvchilarning boshlig'i Abdulloh ibn Saboni o'ldirish maqsadida izlatganida u ko'chib o'tdi.

Shaxobalarning fazilatlari va ular xususiyida e'tiborga olinishi vojib bo'lgan narsalar haqiqatida

Sahobadan maqsad nima? Ular xususida qanday aniqlik qilish kerak bo'ladi?

Sahoba - sagobiy sozinining ko'tarilishi bolib, u mo'min vaziyatda Nabiy solallohu alayhi va salom bilan ko'rishga, mo'min holatida o'lgan kishida.

Ислом Нури

Ularni Nabiyy solallohu alayhi va salamga qo'shilish kerak bo'lsa, u erda yashashni kutib olish kerak bo'lsa, o'zingizni olib ketmoqchi bo'lsangiz, o'zingizni qiziqtirgan narsangizni oshirib yuboring, avlodlarni eng yaxshi deb toping. Darhaqiqat, Oллоh taolo ularni Ozining ulug' Kitobida maqtab, shunday debdi:

«Muhojir va analizlarning birinchi peshkamadlari va ularga chiroyli amallar bilan bog'liq ergashgan joylar - Oллоh ulardan rozi bo'ldilar va ular ham Undan rozi bo'ldilar. Yana (Oллоh) ular uchun ostidan daryolar o'qib turadigan, ular abadiy koladigan jannatlarni tayyorlab qo'ydi. Mana shu buyuk baxtdir » (Tavba: 100).

«Muhammad alloxning payg'ambardir. U bilan birga bulgan (mo'min) lar kofirlarga qahrli, oz oralida (mo'minlar bilan) esga ishonmaslik-shafqat qiluvchilar. Ularni (mudom) Allohdan fazl-marxamat va rizolik tilab ruku, sujud kilayotan vaziyatlarda ko'rasiz. Ularniing yuzlarida sajda izidan belgi-alomatlari bor. Mana shu (yani kofirlarga qahrli bo'lish, mo'minlarga mehmonbonlik va ko'p namoz o'qib, ruku-sajda qilish) uvering Tavrotdagi misollaridir. (Ya'ni Tavrotda ham Oллоh taolo mo'minlarni mana shunday sifatli narsalar bilan sifatlagandir). Ularniing Injilidagi misollari esa Xuddi bir shohlar xorib, kuchga kirgoch, yo'g'onlashib, o'z novdasida qurilishi kerak, dehqonlarni lol qo'llab-quvvatlagan ayollarga o'xshaydi. (Mo'minlarning dastlabki-boshida zayf-ozchilikni blibishib, keyin asta-sekin ko'payib, kuchga tulib ketishlarini Injilda yukorida aytib o'tilgan vazifani bajarishga yaramasligi) juda katta sabab bilan kofirlarni xafa qilish uchun. Allox (mo'minlardan) bu kabi keltirib, yaxshi amallar qilingan zotlarga magfirat va ulug' ajr-mukofot va'da qilgandir » (Fath: 29).

Ислом Нури

« (U uljalar va boshqa) o'z diyorlaridan va mol-mulklaridan haydab chiqib ketgan zotlar - kambag'al suhbatdoshlarnikidir, katta Ollohdan fazl-marhamat va rizolik istarlari ham Olloh va Uning payg'ambariga yordam beraman. Ana oshalar (bundayonlarda) sodiq zotlardir. Ulardan (suhbatlardan) ilgariy (Madina) dioriga o'rnashgan va bundayon-e'tikodni (mahkam ushlagandan) joylar (analorlar) esa o'zlari (ning yonlari) ga hijrat qilib kelayotgan kishilarni so'rilar va dillarida o'laroq (gaplasharlarga) berilgandan keyin ularni ushlab qolishdi uzlarida imtiyoz bulsada-da, uzlarining kuyib (uzgalarni)iyors-ixtiyor kilurlar. Kimki o'z nafsining baxilligidan saqlana olsa, bas, ana ishalar najot topuvchi zotlardir » (Xashr: 8-9).

Bu oyatlarda Allox subhanaxu muxjir va tahlilchilarni maqtadi va katta tashkilotchilar boshchiligidagi peshqadamlar deb sifatladilar ham juda katta bo'lgan rozi ekangliginini, ularga jannatlarni xozirlab kuyganligini xabar berishdi. Ularni uzaro bir-birlariga mehribon, kofirlarga nisbatan qat'i nazar, rukuu sajdalari ko'p, qalblari pok va shu bilan toat belgilarini bilan tanib turadilar, deb sifatladilar. Ularni kofir dushmanlarini g'amga solishda Nabiysiga sheriklikka tanlagani aytdi. Shuningdek, muhojirlarni o'z vatanlarini, mol-dunyolarini Olloh uchun, dinining nusxasini olish uchun, Ollohning fazli va roziligini umid qilib tarkibi qildirilgan va shunda sodiq foydalanadigan deb sifat ko'rsatgan. Antisarni esa hijrat va nusxadagi uchrashuvi va sodiq odatdagi kabi sifatsizligi, o'zaro aloqador birodarlariga aloqador ishbilarmonlarni, muxbirlarni o'zlaridan katta miqdordagi ishlarni olib borish va o'zaro munosabatlarni rivojlantirishga bag'ishlangan uchrashuvlar, baxillikdan salomat bulganlarini vasf qildi va shu bilan najotga erishganlarini xabarini berdi. Bu ayib o'tilganlar umumiy umumiy fazilatlarga ajratilgan bazi bo'lib, muxlislarni tahlil qilish uchun bazilarni bazilarini bazilaridan ustun kilib turadigan martaballari, xos

Ислом Нури

fazilatlari bor va bu ularning Islomga, yigitlarga, xijratga o'zgandikilarga qarab. Allox ulardan rozi bulsin.

Saharobalningning ustunligi trt xalifa - Abu Bakr, Umar, Usmon va Ali roziyallohu anhumlardir. So'ng jannat xushxabari berilgan 10 kishi - uchrashuv 4 xalifa va Talxa ibn Ubaydulloh, Zubayr ibn Avom, Abdurahmon ibn Avf, Abu Ubayda ibn Jarroh, Sa'd ibn Abi Vaqqos, Said ibn Zaydlardir roziyallohu anxum ajmayin.

Muhojirlar tekshiruvdan o'tkaziladi, Badr va Bayatur-rizvonlar bilan bog'lanishdan ustundirlar. Fathdan ilgariy Islomga kirib, janjal qilinganlar Fathdan keyin Islomga kirganlardan ustundir.

Shaxobalar o'rtasida voqeet qilingan fitna va janglar xususida axlus-sunna val-jamoaning tutgan yuli:

Fitna qilingan:

Sudiudlar Islomga va musulmonlarga qarshi tilni birlashtirdi, o'zaro bir xil Yomon odamlarni bulib Abdulloh ibni Sab'a ismi makkor va iflos bir kimsa o'zini musulmon qiliw kerak bo'lsa, musulmonlar ichidagi xulafoi roshidiylarning sabablarini Usmon ibn Affon roziyatingni olib borganida bo'shadi. Unning so'zlariga olib borilgan fikr tor, bundayoni zayf, fitnani yaxshi ko'rgan kimsalar atrofidagi tuplandilar. Til birlashtiruvchi xizmat sahifasi roshid Usmon roziyallohu anhunung mazlum bulib uldirilishni bilan nihoya topdi. Uning ortidan musulmonlar orasda ixtilof kelib chiqibdi. Mazkur yahudiy va uning tobelari bilan bog'liq muammo bilan bog'liq fitna avj bo'ldi, so'nggi o'qituvchi sahobalar orasidagi ulanishning ijodiy harakatlariga qarshi kurashga kirishdi.

Taxoviya sharhlovchisi aytadi: «Olimlarning uchrashuvlari, rezolyusiyning

Ислом Нури

aslini - maqsadi islom dinini yig'ish, Rasululloh solallohu alayhi va salomni obro'sizlantirishi kerak bo'lgan ozodlik munofiqligini keltirib chiqargan. Abdulloh ibn Sab'a uzini musulmon ko'rsatmasi, o'z makri va iflosligi bilan xudi Bulis nasroniy diniga kilganidek Islom diniga putur etkazishni istadi. U uzini xudojo'y qilib ko'rdi, amri ma'ruf, nahiy munkar qiluvchi bo'lib ko'rindi. Oxiri forib Usmon roziyallohu bilan fitna tashkil qilish va olib borish ishiga xarakat qilingan. Keyin Ko'faga kelib, o'zining g'arazli maqsadlariga erishish uchun Aliy roziyallohu bilan o'zaro munosabatda bo'lish va unga madad berishini belgilab qo'ydi. Bu narsa Aliy roziyallohu anhuga etib borganch, u kishi uni o'ldirmoqchi buldiilar. Shunda u Qirqiysga ko'chib ketdi. Bu xabar tarixda mashxur.

Shayxulislom Ibn Taymiya aytadi: «Usmon roziyallohu anhu o'ldirilg'och, qalblar birlashma olmadi, qayg'u g'amlari ulkanlashdi, yomonlar g'olib bo'lib, yaxshilar xor bo'ldilar. Fitna chikara olmay yurganlar harakatga tushdilar. Yaxshilik, islohni yaxshi ko'rgan kishilar uni qurish uchun qurilgan og'iz bulib ishlatiladi va amirul mu'miniyn Aliy ibn Abi Tolib roziyallohu uchun boyitiladi. Darhaqiqat u kishi va boshqa narsada xalifalikka eng loyiq va bo'shliqlardan ko'ra ustunlik qildi. Ammo qalblar tarqoq, fitna olovi yoqilgan edi, suzlar bir-biriga to'g'ri kelmas, jamoat izdan chiqqanlar, xalifa va yaxshi insonlar o'zlari maqsad qilayotgan barcha ishchilariga tegishli topa olmadilar. Ko'pchilik blinish va fitnaga aralashib ketdi va boshqalar ish bo'ldi ».

Ali va Muoviya roziyallohu anhumo O'rtasidagi urushga aralashgan sagobalning uzrlarini o'zaro kelishib oldi, shunaqa dedi: «Muoviya halifalikni da'vo qilmadi, u Aliy bilan jangga kirganiga unday xalifa sifatli boyitiladi va xalifa sifatini yaxshilaydi. Buni Muoviya ham, uning tarafdorlari ham kurashof etarardi. Muoviya va tarafdorlari Ali va uning tarafdorlariga qarshi kurash boshlandi va ularga g'olib bo'lish uchun

Ислом Нури

uylangan edi. Biroq, Aliy roziyallohu anhu va unning ashoblari u odamga itoat qilish va bayat berish kerak, chunki musulmonlar uchun faqit bitta xalifa bulib qolishi kerak deb o'ylayman edilar va Muoviya va uning tarafdorlarini Oltinni tashkillashtirishda davom eting va o'zingizni saqlashingiz kerak ko'rdilar, bu vazifani ado qilis maqsadida ularga yaxshi jang qiliş fikrida bo'ldilar. Muoviya va uning tarafdorlari esa: Aliyga itoat qilish bizni vojib emas, agar bizni yaxshi urish ochsa, biz mazlum vaziyatda urushga kiramiz, chunki Usmon biliftik mazlum bulib o'ldirildi, uning kotilarini Aliganing lashkari ichida, agar siz bizni xohlasangiz. zulm va tajovuz kilishadi, Ali esa Xuddi Usmonni ximoya qila olmaganidek bizni ham uladan ximoya qila olmadi, bizlar biznesimiz haqiqatida insof qiliwga qodir bulgan xalifaga bayat kilishimiz kerak, deyishdi. »

Shaxobalar tomonidan olib boriladigan urushlar keltirilib, qaragan fitna va paydo bo'lish bo'yicha ixtiloflar xususida axlus-sunna val-jamoaning fikri ikki ishda umumiy lashdi:

Birinchi ish: Ular saqlanib qolinadigan joyda vujudga keltirilgan narxlarda haqiqatdan gapirishdan iborat bo'lib, haqiqatan ham katta miqdordagi vaziyatdan kelib chiqib, bu kabi holatlarda sukut saqlanib qolinadigan omildir va aytadilar:

«Parvardigoro, bizni va bizdan ilgari bundayon bilan o'tgan zotlarni magfirat qilgin va kalblarimizda bunday olib kelingan zotlar uchun biron g'illi-gash kilmagin. Parvardigoro, albatta Sen mehmonbon va imidlirsansan » (Xashr: 10).

Ikkinchi ish: Sahobalarning kamchiligi haqiqatda rivoyat qilinadigan so'zlarga bir necha tomonlarga javob aytiladi:

Ислом Нури

Birinchi: Bu suzlar orasida dushmanlar ularning obro'larini to'kish uchun to'kib qaragan yolg'onchilar mavjud.

Ikkinchi: Bu suzlarga qushib yuborilgan, kamaytirilgan, asl aslidan uzgartirilib yollanganlar kirgan, shu boy ularga e'lon berilmaydi.

Uchinchi: Bu so'zlar ichidan to'g'ri bo'lganlar ham - katta juda oz - ular buzda ma'zurdir. Chunki ular mujaxidlardir, ijrochilarni ortidan yoki tug'ri topgan yoki esa xato qilgan bulib chiqadi. Chunki bu ijodiy kilinadigan o'rinlardan bo'lib, agar mujassadlangan tupri topsa ikki ajrga, xato qilsa bir ajrga ega buladi va uning xatosi oldidan kechiriladi.

Rasululloh solallohu alayhi va salom aytganlar: **«Agar hukm qiluvchi ijrochi tomonidan amalga oshirilgan bo'lsa, to'g'ri topsa unga ikkita ajr, ijod qilsangiz, xatto qilsa unga bitta ajr bo'ladi».**

Turtinchi: Saharobalar ham inson, shaxsiy sifatda xato qilishlari mumkin. Ular shaxsiy narsalarga nisbatan gunohdan pok emalar. Lekin ulardan topshirilgan katta narsalarga bir necha kafforatlar bor:

1) Tavba qilingan bylishlari mumkin. Tavba har qancha gunohni o'chirib yuboradi. Bu haqiqatda dalillar kelgan.

2) Agar ulangan biror xatni tashlab qo'yilgan bo'lsa, u erda o'zingizni boshqa tomonga kechirishingiz kerak bo'lsa, fazilatlari, xususiyatlari. Oллоh taolo aytadi: **«Albatta, yaxshi amallar yomonlik-gunohlarni ketkazur»** (Xud: 114).

Ularga boshchiligidan ko'rpa ko'rikdan o'tganlar berildi. Fazlda hech kim ularga tenglasha olmaydi. Rasululloh solallohu alayhi va salamning so'zlari bilan sobit qilingan, u erda eng yaxshi avlod kishilari, katta

Ислом Нури

birlashmalarning bir mud (xovuch) qilingan sadaqasi bo'shshganlarning Uhud tog'iga qilingan sodiqlikdan kelib chiqqan. Roziyallohu anxum va arzoqum ajmaiyn.

Shayxulislom Ibn Taymiya davomiyahulloh aytadi: Butun ohlus-sunna val-jamo'a va din imomlarining jamoat birlashmalarini, biron bir odamni, shu bilan birga ularning hayotiy xususiyatlarini, ishbilarmonlarni ham ma'sum - gunohdan pok deb e'lon qildilar. Balki ular ham gunohga tushib qolishlari mumkin. Allox taolo ularni tavba sababli kechiradi, darajalarini ko'taradi va gunohlarni boshqaruvchini yaxshi ko'radilar yoki boshqa sabablarga ko'ra kechiradilar. Olloh taolo aytadi:

«Rost Qur'onni keltirgan zot (ya'ni, Muxammad alayhis-salotu vassalom) va uni yashaydigan etgan (mo'minlar) - ana shu narsalarga taqvodor zotdir. Ular uchun Parvardigorlari huzurida (yoshi jannatda) o'zlari xoxlagan narsalari bor. Bu chiroyli amal kiluvchi kishilarning mukofoti. Shubhasiz Olloh ularningning qilgan yomon amallarini o'qiydi, o'qib chiqqan eng chiroyli amaliyotlarining ajri bilan mukofotlanganlar » (Zumar: 33-35).

«Endi qacon u voyaga etib, qirq yoshga to'lganida:« Parvardigorim, meni Sen menga va ota-onamga inom etgan ne'matingga shukr kilishga va o'zingni rozilik berib yuborgan yaxshi amallarni bajarishga qodir bo'lgan odamlarni hayoti bilan bog'lab turing (men bilan birga) qilgin). Albatta men Senga (qilingan barcha gunohlardan) tavba qildim va albatta men musulmonlardandirman », dedi. Ana shashalar shu kabi zotlardirki, Biz juda katta miqdordagi chiroyli amaliyotlarni qabul qilamiz va jannat egalari qatordagi katta yoshdagi gunohlardan o'tib ketganmiz » (Axqof: 15-16).

Ислом Нури

Darhaqiqat, Ollohning dushmanlari fitnada davom etayotgan sagobalar orasiga tushgan ixtilof va jangu jadalni juda kamnikish va xurmatlarga til tekkizish uchun sabab kilishdi. Keyingi zamondosh yozuvchilar ham bu iflos yoshdan yurishdi va bilmagan narsalari haqiqatda vissashdi.

O'zlarining Rasululloh solallohu alayhi va salomatlik bo'yicha saobalalarni tashkil qilishda goyo hokam kilib olib, noto'g'ri ma'lumot bilan, qanday aniq dalillarga ega bo'lishni istamasligingiz kerak bo'lsa, bazilarni xato qilib qo'yganingizni, o'zingizni yashab ko'rganlaringizni yodda tutinglar. Ayrim sayoz ma'lumotli musulmon vassirlarining o'zlarining ulug' ummatlari tarixga va asrlarga tegishli bo'lmagan salafi yillari tarixiga nisbatan shubhaga soladilar, Islomni ayblashni va musulmonlarning birligini bulib tashlashni, istaydilar, **salafiyni olib kelinglar.**(dunyoga) keltirilgan **chaqalar ayturlar: Parvardigoro, ozing bizni va bizdan ilgarigi odat bilan o'qigan joylarni magfirat qilgin va kalblarimizda bunday olib kelingan narsalar uchun biron g'ildirak-gash qilmagin. Parvardigoro, albatta Sen mehmonbon va sinovdan o'tdi** » (Xashr: 10) degan suzlarga amal qilish urniga bu ummatning oxirgi kalbi oldigiga nisbatan adovat chapini ko'zlaydilar.

Shaxobalarni va hidoyat imomlarini yig'ilishidan qaytarilganligi to'g'risida

1) Sahobalarni qaytarishganlik:

Rasululloh solallohu alayhi va salomning sagobaligiga nisbatan qalblar va tillarning salomatligi to'g'risidagi qarorni qabul qilish-sunna val-jamoat asoslarini belgilab qo'ydi. Allox taolo ularni mana shu sifat bilan sifatlantirilgan: «**Ulardan keling** (dunyoga) keltirilgan **zotlarni ayturlar: Parvardigoro, bizni va bizdan ilgariga o'xshash narsalarni olib tashlagan narsalarni mag'firat qilgin va qalbimizdagi bunday narsalarni keltirgan narsalar uchun biron g'ildirak-gash.**

Ислом Нури

Parvardigoro, albatta Sen mehmonbon va imidlirsansan » (Xashr: 10).

Rasululloh solallohu alayhi va salom aytganlar: «**Sahobalarimni so'qmoqlar! Jonim qwlda bulgan Zotga qasamki, sizlardan biringiz Uxud tojikcha tilla infoq-rezonans qilsa ham uladan birining bir mud yaki yarim mud qilgan infoqiga etolmaydi «.**

Ahlus-sunna saqobalarini soqigan, ularni yomon ko'rgan, fazilatlarini inkor qiladigani ro'fiza va havorilarning yulidan pokdirlar. Ularni saqlash sohasidagi fazilatleri haqiqatda Kitobu Sunnatda keltirilgan suzlarni qabul qilish kiladilar va ularni eng yaxshi asr kishilari deb e'lon qilishdi. Rasululloh solallohu alayhi va salom aytganlaridek: « **Eng yaxshi ijrosiz mening assim** (da yasaganlaringiz)».

Nabiy solallohu alayhi va sallam ummatning etmish uch firqaga bulinib ketishi va hammasi duzaxda bulib, faqit bittasi najot topishi haqida aytilgan narsalarda saqlanib qolinadigan bu firma ekani so'rilar. « **Ular bugun men va ashoblarim tutgan yil ustida katta bo'lgan kishilar »** deb javob berdilar.

Imom Muslimningng katta ustozlaridan olib borilgan Abu Zurza aytadi: «Agar biron kishining sog'liqni saqlash joylaridan birortasini kamsatyotganini ko'rsang, bilginki, u zindiqrdir. Zotan Qur'on haqiqat, Rasul haqiqat, u olib kelingan narxlar haqiqati, bularning hammasin bizni saqlash joylari etkazganlar. Kim ularni kamsitsa, Kitobu Sunnatni bekorga chikarmoqchi bo'libdi. U odam aylanishga loyiqroq ham zindiqlik va adashganlik bilan hukm kilinishga haqiqatni olib blibli ».

Oloma Ibn Xiddon «Nihoyatul muftadiyin» da aytadi: «Kimning

Ислом Нури

sog'ayishidan birining fikri va qanday qilib amalga oshirilishini halol sanasa kofir bo'lib, halol sanamasa fosiq bilan gaplashdi. Kim ularni fosiq sanasa yoki dinlari haqiqatda ta't etkazsa yoki ularni kofir sanasa, kofir buladi ».

2) Bu ummat sabablaridan xidoyat imomlari bulib o'tgan joylarni qaytarishganlik:

Ulug'lik, fazilat va martabada saqlanadigan joylardan katta ulug'vorlik bilan ergasgan tobiin va taboba tabiatidan o'tib ketadigan imomlari turadilar. Allox taolo aytadi: «**Muhojir va tahlillarning birinchi pog'onadamlari va ularga chiroyli amallar bilan ergashgan joylar - Oллоh ulardan rozi bo'ldilar va ular ham Undan rozi buldilar**» (Tavba: 100).

Ularni qamchiish va so'kish joiz emas, chunki uloq xidoyat mayoqlardir. Allox tooo aytadi: **Kim haq yulni antiqa bilganidan keyn payg'ambarga xilof ish qilsa va mo'minlarning yullaridan bo'shoqqa ergashib ketsa, biz uni ketgunicha kuyib beramiz. So'ngra jahannamga ichki kilamiz. Naqadar yomon yo'qdir u!** » (Niso: 115).

Taxoviya sharhlovchisi aytadi: «Demak, har bir musulmon Qur'on aytganidek, Alloh va Rasulini do'st tutganidan so'ng, mo'minlarni do'sti, xususan, payg'ambarlarning vorislari bilan bir qatorda zulmatlarda ishtirok etadigan yigit maqomi oldida tug'ilganlarni kutib olishdi. Musulmonlar ularning hidoyat va bilim egalari ekanlariga ittifoq qilganlar.

Shubhasiz, ul payg'ambarning ummatidagi halifalaridir, u zotning unutilgan sunnatlarini tiriltiruvchilardir. Barchalari Rasululloh solallohu alayhi va salamga ergashish vojib ekani qat'iy ittifoq qilganlar. Lekin

Ислом Нури

ularlardan birortalari bir soʻz aytilgan bulsa-yu, uningga qarshi kurashish mavjud bulsa, u amalga oshiriladigan tarkilida uzri bulmogi zarur buldi.

Uzrlar jami uch turli bulishi mumkin:

Birinchi: Nabiy solallohu alayhi va salom uchbu davom etishini aytmaganlar deb eʻlon qilishdi;

Ikkinchi: Bu soʻz bilan usha masalani iroda qilganlar deb eʻlon qilishdi;

Uchinchi: (Hadisning) hukmi mansux deb etiqod qilishi.

Bizlardan ilgari oʻtilganliklarni va Rasululloh solallohu alayhi va salamga yugurilgan dinni bizlarga etkazganliklarni bilan ularga biznesimiz zimmamizda fazlu minnatlarni olib boramiz. Allox ulardan rozi bulsin va ularni ham rozi qilsin.

«Parvardigoro, bizni va bizdan ilgari bundayon bilan oʻtgan zotlarni magfirat qilgin va kalblarimizda bunday olib kelingan zotlar uchun biron gʻilli-gash kilmagin. Parvardigoro, albatta Sen mehmonbon va imidlirsansan » (Xashr: 10).

Ulamolaring bazilaridan olib tashlanadigan xatni belgilab qoʻyilgan sabablarga koʻra belgilanadigan qadrlarni kamaytirish va bizni dushmanlariga topshirish va dushmanlarning dushmanlari bilan uchrashish, musulmonlar orasiga adovat qoʻyish, ummatingning xofini sogʻaytirib yuborish kabi sabablarni hisobga olish Fuxaxolarning va islomiy fikrning qadrini pastlatishga urinaiotgan, uni urganishdan va unda bulib oʻtgan xaqiqiy va tugʻriliklardan foydalansangiz yugurilayotgan ajrim gʻurur talabalar oʻzlarini ochsinlar, fikrlari bilan gururlansinlar, qaldirganlaringni unutib yuboringlar. Olloh ozi muvaffaqiyat qilsin.

Ислом Нури

Musulmon yashashi.

Buxoriy rivoyatiasi.

Musulmon yashashi.

Majmuul fatovo (25 / 304-305).

Mutafaqun alayh.

Mutafaqun alayh.

Majmuul fatovo: (35,69).

Mutafaqun alayh.

Mutafaqun alayh.

Axmad va boshkalar rivoyatiasi.